

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Ion Guzun,

examinînd, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, în privința inculpatului

Codreanu Igor Vladimir, născut la 17 decembrie 1991 în or. Edineț, locuitor al r-nului Edineț, or. Cupcini, str. Chișinăului 11, cetățean al R. Moldova, condamnat:

1) prin sentința Judecătoriei Criuleni din 14 februarie 2014, în baza art. 164 alin. (2) lit. c), 90 Cod penal, la 4 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani;

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>27 martie 2013 – 15 august 2014,</i>
<i>în instanța de recurs</i>	<i>03 septembrie – 06 noiembrie 2014,</i>
	<i>28 ianuarie – 11 martie 2015;</i>

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 august 2014, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, Codreanu Igor a fost condamnat în baza art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, inclusiv conform sentinței Judecătoriei Criuleni din 14 februarie 2014, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începînd cu 11 iunie 2014.

2. Instanța de fond a constatat că la 29 iulie 2012, orele 05:00, Codreanu I., prin culegere de chei, a pătruns în oficiul administratorului restaurantului „Rîndunica”, din str. Mateevici 13, com. Stăuceni, mun. Chișinău, de unde din safeu, deschis a sustras o sacoșă, în care se aflau bani în sumă de 16.000 lei, moment în care a fost văzut de administratoarea restaurantului Diana Bistrea, iar acțiunile sale nu și-au produs efectul, deoarece a fost stopat de către Valentin Bistrea, care a încercat să-l rețină, însă Codreanu I. a aruncat la pământ sacoșa cu banii sustrași și s-a ascuns într-o direcție necunoscută. În cazul, în care avea să-și ducă pînă la capăt acțiunile sale criminale, părții vătămate Diana Bistrea urma să-i fie cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 16.000 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a înaintat o cerere privind examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prin care vina lui este dovedită pe deplin, și i-a încadrat acțiunile în baza art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, ca tentativă de jaf, adică tentativa de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, că el anterior a fost condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, că a colaborat cu organele de drept și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, concluzionînd că corectarea lui este posibilă aplicîndu-i o pedeapsă sub formă de închisoare.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal la 3 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a invocat că instanța a admis erori la calcularea termenului de pedeapsă.

Astfel, instanța greșit a reiterat că limitele pedepsei pentru infracțiunea de jaf este de la 5 la 7 ani închisoare, deoarece infracțiunea a fost comisă de inculpat la 29 iulie 2012, cînd limitele pedepsei pentru jaf erau de la 3 la 6 ani închisoare, iar sancțiunea la alin. (2) art. 187 Cod penal a fost modificată în una mai aspră la 21.06.2013.

Mai mult, instanța nu a luat în considerație, că a fost comisă o tentativă de jaf și potrivit prevederilor art. 81 alin. (3) Cod penal, mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune, ce nu constituie o recidivă, nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse la articolul corespunzător.

Deci, 3/4 din limita maximă de 6 ani închisoare este de 4 ani și 6 luni, din care urmează de scăzut 1/3 conform art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală,

Rezultă, că pedeapsa maximă care urma să fie numită inculpatului este de 3 ani închisoare, dar nu de 3 ani și 4 luni, cum a fost stabilită de către instanță.

3.1. Avocatul E. Bradu la fel a declarat apel, solicitînd casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care față de inculpat să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

Apelantul a indicat că inculpatul a comis o infracțiune gravă, dar până la alte crime nu a comis și a reparat paguba cauzată prin infracțiune.

Cauza a fost judecată în baza probelor administrate în faza urmăririi penale.

Inculpatul a recunoscut vina, sincer s-a căit și regretă cele întîmplate.

Săvîrșirea faptei imputate se datorește unui concurs accidental de împrejurări. Inculpatul nu s-a pregătit special pentru a comite crima. Văzînd ușa deschisă a restaurantului, întîmplător a intrat în incinta lui cu scopul de a lucra și a primi pentru aceasta ceva de mîncat.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, ambele apeluri au fost admise, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre.

Codreanu I. a fost condamnat în baza art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal la 3 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (4), 90 Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 4 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a indicat că pedeapsa stabilită inculpatului în baza articolului 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal nu este în limitele legii, de vreme ce nu este întemeiată soluția privind aplicarea termenului închisorii de 3 ani și 4 luni.

Conform articolului 81 alin. (3) Cod penal, mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși 3/4 din maximul pedepsei cu închisoarea prevăzute de sancțiunea articolului 187 alin. (2) Cod penal.

Deci, inculpatului poate fi aplicat maximul pedepsei pe termen de 3 ani închisoare, adică 3/4 din 6 ani închisoare, în redacția legii de pînă la 29 iulie 2012, ce constituie 4 ani și 6 luni, din care se scade 1/3, deoarece cauza s-a judecat în procedura prevăzută de articolul 364/1 Cod de procedură penală.

Prima instanță, contrar prevederilor articolului 394 alin. (2) Cod de procedură penală, n-a motivat stabilirea pedepsei cu închisoare și n-a soluționat chestiunea privind raționalitatea și rezonabilitatea condamnării inculpatului cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate în baza art. 27, 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța va ține cont de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Inculpatul este caracterizat pozitiv, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și se căiește de cele săvîrșite, nu avea antecedente penale, a săvîrșit infracțiunea ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin familial, astfel fiind întrunite condițiile prevăzute de lege, care permit aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal - condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Pentru infracțiunea ulterioară, care intră în concurs cu infracțiunea reținută, inculpatul este condamnat, prin sentința Judecătorei Criuleni din 14.02.2014 în baza art. 164 alin. (2), 90 Cod penal, la 4 ani închisoare, dar cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

Astfel, cu certitudine se constată, că există temei legal pentru ca inculpatul să beneficieze de posibilitatea corectării și reeducării în condiții non privative de libertate.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a acestei decizii, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie exclusă aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurentul a invocat că instanța de apel a ignorat faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, cu un impact social acut în societate, *anterior a fost condamnat* pentru comiterea unei infracțiuni grave, prin urmare neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal.

Instanța de apel n-a îndeplinit consecutivitatea și ordinea de individualizare a pedepsei în privința inculpatului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rînd, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului, dar doar în temeiurile prevăzute de lege. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că, în recursul ordinar, procurorul a invocat în drept temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5 din prezenta decizie*).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelul procurorului nu s-ar fi pronunțat instanța de apel în raport cu circumstanțele invocate în descriptivul deciziei contestate, și care ar fi esența circumstanței că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, raportată la exigențele art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat (*pct. 5 din prezenta decizie*).

Rezultă, că recursul de pe rol nu întrunește condițiile legale de conținut în această parte, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care ar agrava situația inculpatului și care ar justifica acest recurs.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursul acuzării (*pct. 5 din decizie*), în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concret definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținînd cont de prevederile art. 61, 75, 84 și 90 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. În cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvîrșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, instanța de judecată stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumulul parțial al pedepselor aplicate. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute

pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decît cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu este temei de drept din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Pe lângă aceasta, argumentul invocat de recurent că inculpatul: „*anterior a fost condamnat...*”, nu este întemeiat (pct. 5 din prezenta decizie).

Or, potrivit art. 110 Cod penal, antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămîinerii definitive a sentinței de condamnare.

Însă, la data comiterii infracțiunii – 29.07.2012, inculpatul nu avea antecedente penale generate de vre-o sentință de condamnare rămasă definitivă pînă la această dată, el fiind condamnat prin sentința Judecătorei Criuleni din 14.02.2014 pentru infracțiunea comisă ulterior, adică pe 13.11.2013 (*f.d. 120*).

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că decizia atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța a aplicat o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, în privința inculpatului Codreanu Igor Vladimir, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 aprilie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Guzun